

DQ-16080001060502 Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

April – 2022

Human Resource Management-2

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણીબાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1 તાલીમનો અર્થ આપી, તાલીમના હેતુઓ અને તાલીમની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો. 20

અથવા

1 (A) તાલીમના ફાયદાઓ જણાવો. 10

(B) અસરકારક તાલીમ માટે માર્ગદર્શક સૂચનો જણાવો. 10

2 મજૂર કલ્યાણ પ્રવૃત્તિનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. 20

અથવા

2 (A) કામદાર આરોગ્યનો અર્થ આપો. કામદાર આરોગ્ય અંગેની વિવિધ જોગવાઈઓ જણાવો. 10

(B) મજૂર કલ્યાણ પ્રવૃત્તિનું મહત્વ સમજાવો. 10

3 ઔદ્યોગિક માનસશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 15

અથવા

3 ઔદ્યોગિક સંબંધોના હેતુઓ, કારણો અને અસરો જણાવો. 15

4 ઔદ્યોગિક ઝઘડાના કારણો, અસરો અને ઉપાયો જણાવો. 15

અથવા

4 મજૂર સંઘના પ્રકારો અને કાર્યો જણાવો. 15

ENGLISH VERSION

Instruction : Right side figure indicate marks.

1	Give the meaning of training. Explain the objectives and various methods of training.	20

OR

1	(A) Explain the advantages of training.	10
	(B) Explain the guiding suggestions for effective training.	10

2	Explain the scope of labour welfare activities.	20

OR

2	(A) Give the meaning of employee health. Explain various provision about employee health.	10
	(B) Explain the importance of employee welfare activities.	10

3	Explain the scope of industrial psychology.	15

OR

3	Explain the objectives, resource and effects of industrial relations.	15

4	Explain the causes, effects and remedies of industrial disputes.	15

OR

4	Explain the types and functions of Trade Union.	15
